

Sfosfatyzowane trylobity olenidowe i fauna towarzysząca z górnego kambru Szwecji

Per Ahlberg, Hubert Szaniawski, Euan N.K. Clarkson, and Stefan Bengtson

Acta Palaeontologica Polonica 50 (3), 2005: 429-440

Z bitumicznych wapieni Furongianu (górny kambr) południowo-centralnej Szwecji (Västergötland) opisano wtórnie sfosfatyzowane trylobity z grupy olenidów oraz fragmenty innych skamieniałości. Wszystkie okazy trylobitów pochodzą z poziomu *Peltura scarabaeoides* i zostały uzyskane na drodze maceracji chemicznej. Próby pobrane zostały ze starych kamieniołomów na zachodnim stoku wzgórza Kinnekulle. Wtórnej fosfatyzacji uległy tylko zewnętrzne szkielety dorsalne trylobitów podczas gdy odnóża brzuszne nie zachowały się. Elementy sfosfatyzowane są wyjątkowo dobrze zachowane i pozwalają na poznanie szczegółów morfologicznych olenidów, znacznie lepsze od dotychczasowego. Zidentyfikowano gatunki należące do rodzajów *Ctenopyge*, *Sphaerophthalmus*, *Parabolina* i *Peltura* oraz stwierdzono występowanie wśród nich wielu okazów juwenilnych. Z powodu niekompletności okazów tylko niektóre z nich udało się oznaczyć do szczebla gatunkowego. Poza trylobitami i dawniej już opisanymi z tych prób konodontami i elementami szczecioszczękich opisano w niniejszej pracy również fragmenty pelmatozoidów, osiadłych graptolitów? (*Camaroidea*?), konularidów?, oraz innych skamieniałości o nieznanym pochodzeniu. Obecność fauny bentonicznej wskazuje, że przynajmniej część poziomu *Peltura* osadzona została w warunkach dysoksycznych, a nie całkowicie anoksycznych. Ponadto dno morskie musiało być dostatecznie twarde umożliwiające kolonizację organizmom osiadłym.

Key words: Olenidae, Trilobita, Problematica, phosphatisation, Cambrian, Alum Shales, Västergötland, Sweden.

Per Ahlberg [per.ahlberg@geol.lu.se], GeoBiosphere Science Centre, Department of Geology, Sölvegatan 12, SE-223 62 Lund, Sweden; Hubert Szaniawski [szaniaw@twarda.pan.pl], Instytut Paleobiologii, Polska Akademia Nauk, ul. Twarda 51/55, PL-00-818 Warsaw, Poland; Euan N.K. Clarkson [euhan.clarkson@ed.ac.uk], Grant Institute of Earth Sciences, School of Geosciences, University of Edinburgh, West Mains Road, Edinburgh EH9 3JW, UK; Stefan Bengtson [stefan.bengtson@nrm.se], Department of Palaeozoology, Swedish Museum of Natural History, Box 50007, SE-104 05 Stockholm, Sweden.

 [Full text \(825.1 kB\)](#)